

מכון הדר

MECHON HADAR

Nishmat: The Blessing of the Song

Rabbi Elie Kaunfer – kaunfer@mechonhadar.org

Center for Jewish Communal Music

1. The soul of all that lives	1. נְשָׁמַת כָּל חַי,
2. shall bless Your name, Lord our God,	2. תְּבָרֶךְ אֶת שְׁמֶךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ,
3. and the spirit of all flesh	3. וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר
4. shall glorify	4. תְּפַאֵר
5. and exalt	5. וְתָרוּמָם
6. Your remembrance always, our King.	6. זְכָרְךָ מְלִכְנוּ תָמִיד,
7. From eternity to eternity	7. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
8. You are God.	8. אַתָּה אֵל,
9. Without You, we have no	9. וּמִבְלִעְדֶיךָ אֵין לָנוּ
10. King,	10. מֶלֶךְ
11. Redeemer or	11. גּוֹאֵל
12. Savior,	12. וּמוֹשִׁיעַ,
13. Liberator,	13. פּוֹדֶה
14. Rescuer,	14. וּמַצִּיל
15. Sustainer,	15. וּמַפְרִינָם
16. showing compassion	16. וּמְרַחֵם
17. in every time of trouble and distress.	17. בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה,
18. We have no King but You,	18. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה.
19. God of the first and last,	19. אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
20. God of all creatures,	20. אֱלֹהֵה כָּל בְּרִיּוֹת,
21. Master of all ages,	21. אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת,
22. extolled by a multitude of praises,	22. הִמְהַלֵּל בְּרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת,

23. who guides His world with loving-kindness, 23. המנהיג עולמו ברחמים,
24. and His creatures with compassion. 24. ובריותיו ברחמים.
25. The Lord neither slumbers nor sleeps (Psalm 121:4). 25. וי לא ינום ולא ישן,
26. [God is the One who] rouses the sleepers 26. המעורר ישנים
27. and wakens the slumberers. 27. והמקיץ נרדמים,
28. and makes the dumb speak, 28. והמשכיח אלמים,
29. and sets the bound free, 29. והמתיר אסורים,
30. and supports the fallen, 30. והסומך נופלים,
31. and raises those bowed down. 31. והזוקף כפופים,
32. To You (alone) we give thanks: 32. לך (לבדך) אנחנו מודים.

33. If our mouths were as full as song as the sea, 33. אלו פינו מלא שירה פים,
34. and our tongue with jubilation as its myriad waves, 34. ולשוננו רנה כחמון גליו,
35. if our lips were full of praise like the expanse of heaven, 35. ושפתותינו שבה כמרחבי רקיע,
36. and our eyes shone like the sun and moon, 36. ועינינו מאירות כשמש וכירח,
37. if our hands were outstretched like eagles of the sky, 37. וידינו פרושות כנשרי שמים,
38. and our feet as swift as hinds, 38. ורגלנו קלות כאילות,
39. still we could not thank You enough, 39. אין אנחנו מספיקים להודות לך,
40. Lord our God and God of our ancestors, 40. יי אלהינו ואלהי אבותינו,
41. or bless Your name 41. ולברך את שמך,
42. for even one of the thousand, thousand thousands 42. על אחת מאלף אלף אלפי אלפים
43. and myriad myriads 43. ורבי רבבות פעמים,
44. of favors You did for our ancestors and for us. 44. הטובות שעשית עם אבותינו ועמנו.

45. You redeemed us from Egypt, Lord our God, 45. ממצרים גאלתנו, יי אלהינו,
46. and freed us from the house of bondage. 46. ומבית עבדים פדיתנו.
47. In famine You nourished us; 47. ברעב ונתנו,
48. in times of plenty You sustained us. 48. ובשבע כלכלתנו,
49. You delivered us from the sword, 49. מחרב הצלתנו,
50. saved us from the plague, 50. ומדבר מלטתנו,
51. and spared us from serious and lasting illness. 51. ומחלים רעים ונאמנים דליתנו.

52. Until now Your mercies have helped us. עַד הַנֵּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ,
53. Your love has not forsaken us. וְלֹא עֲזָבוּנוּ חַסְדֶּיךָ,
54. May You, Lord our God, never abandon us. וְאַל תַּטְּשֵׁנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לְנֶצַח.
55. Therefore the limbs You formed within us, עַל כֵּן אַבְרִים שִׁפְלִגְתָּ בְּנוֹ,
56. the spirit and soul You breathed into our nostrils, וְרוּחַ וְנִשְׁמָה שִׁנְפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ,
57. and the tongue You placed in our mouth וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שָׂמַתָּ בְּפִינוּ,
58. they הֵן הֵם
59. will thank יוֹדוּ
60. and bless, וַיְבָרְכוּ
61. and praise וַיִּשְׁבְּחוּ
62. and glorify, וַיְפָאֲרוּ
63. and exalt וַיְרוֹמְמוּ
64. and esteem, וַיַּעֲרִיצוּ
65. and hallow, וַיְקַדְּשׁוּ
66. and do homage to Your name, O our King. וַיִּמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ.
67. For every mouth shall give thanks to You, כִּי כָל פֶּה לָּךְ יוֹדֶה,
68. every tongue vow allegiance to You, וְכָל לָשׁוֹן לָּךְ תִּשָּׁבַע,
69. every knee shall bend to You, וְכָל בִּרְךְ לָּךְ תִּכְרַע,
70. every upright body shall bow to You, וְכָל קוֹמָה לִפְנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה,
71. all hearts shall fear You, וְכָל לִבְבוֹת יִירָאוּךָ,
72. and our innermost being sing praises to Your name, וְכָל קֶרֶב וּכְלִיּוֹת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ,
73. as is written: כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב,
74. “All my bones shall say: Lord, who is like You? כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמַרְנָה, יְיָ, מִי כָמוֹךָ,
75. Who saves the poor from one stronger than him, מַצִּיל עָנִי מִחֲזֹק מִמֶּנּוּ,
76. the poor and needy from one who would rob him” וְעָנִי וְאַבְיוֹן מִגְּזֵלוֹ.
- (Psalm 35:10).
77. Who is like You? מִי יוֹדֶמָה לָּךְ,
78. Who is equal to You? וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ,
79. Who can be compared to You? וּמִי יַעֲרֶךְ לָּךְ,
80. God, great, mighty, and awesome, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא,

81. God Most High, Creator of heaven and earth. 81. אֵל עֲלִיוֹן, קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
82. We will laud, praise and glorify You 82. נְהַלֵּלְךָ וְנִשְׁבַּחְךָ וְנִגְאָרְךָ,
83. and bless Your holy name, 83. וְנִבְרַךְ אֶת שֵׁם קִדְשְׁךָ,
84. as it is said: “Of David. Bless the Lord, O my soul, 84. כְּאָמֹר, לְדָוִד, בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ,
85. and all that is within me bless His holy name” (Psalm 103:1). 85. וְכָל קֶרְבִי אֶת שֵׁם קִדְשׁוֹ.
86. God—in Your absolute power, 86. הָאֵל - בְּתַעֲצֻמוֹת עֲזָךְ,
87. Great—in the glory of Your name, 87. הַגָּדוֹל - בְּכְבוֹד שְׁמֶךָ,
88. Mighty—for ever, 88. הַגִּבּוֹר - לְנֶעְצַח,
89. Awesome—in Your awe-inspiring deeds, 89. וְהַנּוֹרָא - בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ,
90. The King who sits on a high and lofty throne. 90. הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשְׂאָ.
91. [God] inhabits eternity; exalted and holy is His name. 91. שׁוֹכֵן עַד, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ.
92. And it is written: 92. וְכָתוּב,
93. “Sing, you righteous, to the Lord; for the upright, praise is seemly” (Psalm 33:1). 93. רְנְנוּ צְדִיקִים בְּיְיָ, לַיֹּשְׁרִים נְאֻמָּה תְהִלָּה.
94. By the mouth of the upright You shall be praised. 94. בְּפִי יֹשְׁרִים תִּתְהַלֵּל,
95. By the words of the righteous You shall be blessed. 95. וּבִדְבָרֵי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ,
96. By the tongue of the devout You shall be extolled, 96. וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמֵם,
97. And in the midst of the holy You shall be sanctified. 97. וּבִקְרֹב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדֵּשׁ.
98. And in the assemblies of tens of thousands 98. וּבִמְקֻהֹת רַבּוֹת
99. of Your people, the house of Israel, 99. עָמָד בֵּית יִשְׂרָאֵל,
100. with joyous song shall Your name, our King, 100. בְּרִנָּה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ מְלִכֵנוּ,
101. be glorified in every generation. 101. בְּכָל דּוֹר וָדוֹר,
102. For this is the duty of all creatures 102. שְׁכֵן חֹבֵת כָּל הַיְצוּרִים,
103. before You, Lord our God and God of our ancestors: 103. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
104. to thank, 104. לְהוֹדוֹת,
105. praise, 105. לְהַלֵּל,
106. laud, 106. לְשַׁבַּח,
107. glorify, 107. לְפָאֵר,

108. exalt,	108. לְרוֹמֵם,
109. honor,	109. לְהַדָּר,
110. bless,	110. לְבָרֵךְ,
111. raise high	111. לְעֵלָה
112. and acclaim—	112. וּלְקַלֵּס,
113. even beyond all the words of song and praise	113. עַל כָּל דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת
114. of David, son of Jesse, Your servant, Your anointed.	114. דָּוִד בֶּן יִשִּׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחְךָ.
115. May Your name be praised forever, our King,	115. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מְלִכֵּנוּ,
116. God, the King, the Great, and the Holy,	116. הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ
117. in heaven and on earth.	117. בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
118. For to You it is fitting,	118. כִּי לָךְ נָאֵה,
119. Lord our God and God of our ancestors,	119. יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
120. to offer song and praise,	120. שִׁיר וּתְשֻׁבָּה,
121. hymn and psalm,	121. הַלֵּל וְזִמְרָה,
122. strength and dominion,	122. עֹז וּמִמְשָׁלָה,
123. eternity,	123. גִּבְעָה,
124. greatness and power,	124. גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה,
125. praise and glory,	125. תְּהִלָּה וְתִפְאָרֶת,
126. holiness and sovereignty,	126. קִדְשָׁה וּמַלְכוּת.
127. blessings and thanks, from now and forever.	127. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
128. Blessed are You, Lord,	128. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
129. God, King,	129. אֵל מֶלֶךְ
130. great in praises,	130. גָּדוֹל בְּתַשְׁבְּחוֹת,
131. God of thanksgivings,	131. אֵל הַהוֹדָאוֹת,
132. Master of wonders,	132. אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת,
133. who delights in hymns of song,	133. הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה,
134. King, God, Life of the worlds.	134. מֶלֶךְ, אֵל, חַי הָעוֹלָמִים.

Talmud Bavli Pesahim 117b-118a

Mishnah. They mix for him the third cup—he blesses on his food. The fourth—he finishes upon it the Hallel, and says upon it the blessing of the song.

Gemara. What is the blessing of the song? Rav Yehudah says: Praise YHVH our God (*yehalelukha*); and R. Yohanan says: The soul of all that lives (*nishmat kol ha*).

Rambam Laws of Hametz and Matzah 8:10

After that, he mixes the fourth cup and completes upon it Hallel, and he says upon it the blessing of the song, which is “Praise You, YHVH, all Your works”, and so on.

Tosafot Pesahim 118a

Rabbi Yohanan said: The soul of all that lives—It seems that this is the explanation: Also “*Nishmat kol ha*” after “*Yehalelukha*”...

Exodus 3:15

And God said further to Moses, “Thus shall you speak to the Israelites: The Lord, the God of your fathers, the God of Abraham, the God of Isaac, and the God of Jacob, has sent me to you: This shall be My name forever, this My remembrance for all eternity.

Mishnah Berakhot 9:2

On rains and good news one should say, “Blessed is the One who is good and does good.”

Talmud Bavli Berakhot 59b

“On rains...” On rains one blesses “Blessed is the One who is good and does good”?
But Rabbi Abahu said
(and some say it is taught in a *baraita*):
From when do they bless on rains?

תלמוד בבלי פסחים קיז: - קיח.

משנה. מזגו לו כוס שלישי - מברך על מזונו. רביעי - גומר עליו את הלל, ואומר עליו ברכת השיר. ...

גמרא. מאי ברכת השיר? רב יהודה אמר: יהללך ה' אלהינו, ורבי יוחנן אמר: נשמת כל חי.

רמב"ם הלכות חמץ ומצה ח:י

ואחר כך מוזג כוס רביעי וגומר עליו את ההלל, ואומר עליו ברכת השיר והיא יהללך ה' כל מעשיך וכו'

תוספות פסחים דף קיח עמוד א

רבי יוחנן אמר נשמת כל חי - נראה ה"פ אף נשמת כל חי אחר יהללך...

שמות ג:טו

וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקְרָא אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר:

משנה ברכות פרק ט:ב

על הגשמים ועל הבשורות הטובות אומר ברוך הטוב והמטיב

תלמוד בבלי ברכות דף נט עמוד ב

על הגשמים כו'.
ועל הגשמים הטוב והמטיב מברך?
והאמר רבי אבהו,
ואמרי לה במתניתא תנא:
מאימתי מברכין על הגשמים

From the time the groom goes out to meet the bride.

What do they bless?

Rav Yehudah says: “We give thanks to you on every drop that you cause to fall for us”;

And Rabbi Yohanan ends it like this:

“If our mouths were full with song like the sea...

We would not be able to conclude to thank you YHVH our God”, until “... will bow, Blessed are You YHVH, most of thanks.”

“Most thanks” and not “all thanks?!

Rava said: I say, “God of thanks.”

Rav Papa said:

Therefore, we should say both of them, “Most thanks and God of thanks.”

Talmud Bavli Shabbat 11a

Rava bar Mehasya said Rav Hama bar Gurya said Rav said: If all the seas were ink, and the swamp-reeds quill pens, and the heavens parchment, and all people were scribes, it would not be enough to right the full extent of the government!

Shir Ha-Shirim Rabbah 1:20

Rabbi Eliezer says: If all the seas were ink, and the swamp-reeds quill pens, and the heavens and earth scrolls, and all people scribes, it would not be enough to write the Torah that I learnt! And I only took from it the amount a person who dipped a tiny mascara tube in the ocean!

Rabbi Yehoshua says: If all the seas were ink, and the swamp-reeds quill pens, and the heavens and earth scrolls, and all people scribes, it would not be enough to write the Torah

משיצא חתן לקראת כלה.

מאי מברכין?

אמר רב יהודה: מודים אנחנו לך על כל טפה וטפה שהורדת לנו,

ורבי יוחנן מסיים בה הכי:

אילו פינו מלא שירה כים וכו'

אין אנו מספיקין להודות לך ה' אלהינו...

עד תשתחוה, ברוך אתה ה' רוב ההודאות.

רוב ההודאות ולא כל ההודאות?

אמר רבא: אימא האל ההודאות.

אמר רב פפא:

הלכך נימרינהו לתרוייהו רוב ההודאות והאל ההודאות

תלמוד בבלי שבת דף יא עמוד א

אמר רבא בר מחסאי אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: אם יהיו כל הימים דיו, ואגמים קולמוסים, ושמים יריעות, וכל בני אדם לבלרין אין מספיקים לכתוב חללה של רשות.

שיר השירים רבה א:כ

ר' אליעזר אומר אם יהיו כל הימים דיו ואגמים קולמוסין ושמים וארץ מגלות וכל בני האדם לבלרים אין מספיקין לכתוב תורה שלמדתי, ואני לא חסרתיה אלא כאדם שמטביל זכרותו כמכחול בים, רבי יהושע אומר אם יהיו כל הימים דיו ואגמים קולמוסים ושמים וארץ יריעות וכל בני אדם לבלרין אין מספיקין לכתוב

that I learnt! And I only took from it the amount a person who dipped a tiny mascara tube in the ocean!

Rabbi Akiva says: I don't have the strength to say what my teachers said, but my teachers took from it and I took nothing from it! Rather, it was like one who smells an *etrog*—the one who smells benefits, but the *etrog* is not lacking; or like one who fills from a replenishing water source; or like one who lights from lamp to lamp.

דברי תורה שלמדתי ולא חסרתיה רק
כאדם שמטביל זכרותו כמכחול בים,
ר' עקיבא אומר אני אין בי כח לומר כמו
שאמרו רבותי אלא רבותי חסרוה ואני
לא חסרתיה אלא כמריח באתרוג המריח
נהנה והאתרוג לא חסר, וכממלא מאמת
המים וכמדליק מנר לנר...